

Պագր աւեր տուն ունեմ, ջան...
Իմ դուշմանին սախտ կանեմ, ջան...

Իմ լարը խոռով դնաց, ջան...
Էն պագր սարով դնաց, ջան...
Ես ծիտ դառաւ, նա՛ կաբավ, ջան...
Էն սարով թսավ դնաց, ջան...

Ճաղացս պանի, պանի, ջան...
Դարգից բունո չի տանի, ջան...

Քո պես մորը ինչ ասեմ, ջան...
Որ ինձ մարթու չի տալի, ջան...

Ախպերս ծառի տակին, ջան...
Սաղմոսը կոան տակին, ջան...
Սաղմոսը դիր ա դառե, ջան դյուլում, ջան, ջան...
Լեզուն ըլլուլ ա դառե, ջան ծաղիկ, ջան ջան:

«Ջանգլուրումների» խոսքերը հագորդել և
դպրատեքնակ ԱՆՆԱ և Մովսես Մովսիսյանները:

ԽԱՆԴԵՐԳԵՐ, ԿԱՏԱԿԵՐԳԵՐ, ՀԱՆԳԱՎՈՐ ԱՍՈՒՅԹՆԵՐ

Ասա՛ վեց-վեց, ջանդ ինգնի ցեցի
Ասա՛ օխար-օխար, ինգնես ջան կողքը:
Ասա՛ ութը-ութը, քրքրես ուղաի պուրթը:
Ասա՛ տասը-ասոր, առանաս մուլի հարսը:

Մեկ, էրկու, իրեք, ;
Համեցեք, կերեք,
Ութը, իննը, ասոր,
Թթու թանի սպասը:

Ուրրաթ, շարաթ, դերադի,
Մամեն ինձի կթադի:

Այ Օվանես, Օվանես,
Չափառի աակ ճուսեր հանես:
Ես կոխրչեմ, դու հավաքես,
էս ի՞նչ մարթ ես, Օվանես:

Ջան, ջան դերադի,
Վայ էրկուշարթի,
Մամա ջան, մամա,
Փոքս կցավի.
Շկուլա շեմ դնա:

Տմրըլ, ամրըլ հարսանիք,
Դիփ դնացին, ես մնացիմ:
(ասում են ոաները թմրելուց):

Չուլաի-չուլաի, շուլ քցի,
Փոխանը հանի, դեն քցի.
Եփոր մարթու տուն կդա,
Առչեմ սուփրա քցի:

Լղար-մղար մոնթ Յուզբաշը
Կես քիշերին կերավ խաշը,
Նասած քնավ մինչե ճաշը:

Յուրա ա, ցուրա ա, մրսում եմ,
Մոցս հաց կա, ուտում եմ,

Ախչիկ կտաք, կպաշեմ,
Չեք տա, ջան պես կհաշեմ:

Ճարը-ճրաք երեխես,
Ամալ դարման էրեխես,
Դարդ մոռացնող էրեխես,
Դարդի հինգեր էրեխես:

էրեխես չիլի, ինչ կիլի,
Մամի անդաճը դինջ կիլի:

Մտիկ արա, հա՛,
Աչկերա կհանեմ,
Տեղըմը կորեկ կցանեմ:

Դան, դան, դանոցը,
Մեղրով լիքը քթոցը,
Սե օչխարի ամակը,
Մութը ասնը ճրազը:
Հայդա, փախնենք, նորահարս:

Ծիտ եմ, ծիտ եմ, ծլվլում եմ,
Ադունակ եմ, կլվլում եմ,
Հսր մորթած եմ, մոր կերած եմ,
Ադիզ քվոր լաց իլած եմ: Թը՛ռռ...

(Նրեխաները շուրջ բռնած, ձեռքերը իրար վրա դարսելով ու ձեռքի կաշին քաշելով, ասում են վերի քառյակը: «Թը՛ռռ»... բացականչության վրա ձեռքերը բարձրացնում են):

Շ Ա Տ Ա Խ Ո Ս Ի Մ Ա Ս Ի Ն

Ով շատ խոսի, ըլլըլի,
Օչիլ ուաի կոճրաալի,
Շան պոչ ուաի,
Ախպրից ճուր խմի:
Լեզուին աչառ քցենք,
Բալանիքը դեն քցենք:

* * *
 Էքուց դիրազի ա,
 Կոկոն քաղելու ա,
 Կոկոն քաղեմ, դեղին ասամ,
 Դեղեն ինձի գաթա աա,
 Գաթեն ասանեմ շորանին ասամ,
 Չորանն ինձի մի գառ աա,
 Գառը ասանեմ ասսուն ասամ,
 Ասաոժ ինձի ախպեր ասա:
 Ախպեր, ախպեր, ջան ախպեր,
 Գոակի ծերին արրեշում,
 Արրեշում չիլի, կազ իլի,
 Աուփրի ծերին սազ իլի:
 Հավերին հավլա կաանք,
 Ղազերին բակլա կաանք,
 Թուրքի ազին ճուր կաանք,
 Ոառվ խփած, շուռ կաանք:

* * *
 Ախշի պարոն Կաաինկա,
 Ոաիա շունես բաաինկա,
 Ղափիա մեշին սեր չիկա,
 Պերանըմըա համ չիկա,
 Ղզլար քու պես կին չիկա:

* * *
 Դաշտեմուրովանց Մակոն
 Լավ էր պար դամ շալախոն,
 Իրա բոյր պասիկ-մասիկ,
 Ոաերը խոմ շաա կարճիկ,
 Կլոխը միշա պաուա կտար,
 Ոնց որ իլեր պուրթի կծիկ:

Էրկուշարթի՝ ծոաիկ օր ա,
 Իրեքշափթի՝ աաշաի օր ա,
 Չորեքշափթի՝ հաց կթխեմ,
 Հինգշափթի՝ համամ կվառեմ,
 Ուրաթը՝ թուրքի գիրադի,
 Շարաթը՝ շհուդի դիրադի,
 Գիրադին խո մեր գիրադին,
 Ասա, աեսնենք, ի՞նչ պան անեմ:

(ծուլլ կնոշ վերարերյալ):

Իմ անուշիկ ազշիկ սիրուն,
 Քեզ սիրեցի ես թաքուն,

Դու հե՛ր արար ալկարա,
 Որ մենք դառնանք մասխարա:
 Խելք շմնաց իմ դլխում,
 Ման եմ զալիս ես արաում
 Ախ իմ սիրուն սիրահար,
 Մենք հե՛ր դառանք մասխարա:

ԱԶԱՏՅԱՆՑ ԽԵՉՈՒ

—Ազաայանց Խեչո րիձա,
 Գինիա ծախա՞ր, թե՞ հալա կա:
 «Գինիքս որդե՞ ծախեմ,
 Կլխիս հազար մե բալահ կա.
 Ուզում եմ սովդի խփեմ,
 Մեաե էժան մոշալա կա»:

—Ազաայանց Խեչո րիձա,
 Կյանքա, ասա, ո՞նց ա:
 «Բազերին զոավ խփավ
 Կյանքը շաա աժվարացավ:
 Գնա, հիմի կնիկ պահի,
 Կպել ա, թե շլապա առ:
 Ախր, շլապեն որդիա՞ն կա,
 Հաքըմըս շլապ չկա:
 Անաեր մնա շլապեն,
 Հեան էլ նրա մոզոնոզը,
 Արքայություն չի տեսնի
 Շլապեն մոզ քցողը»:

ԷՐԿՈՒ ՍԻՐԱԶԱՐ

Ազշիկը.—Իմ ազիզ հինդեր, իմ սրաի հինդեր,
 Էա քանի հանդամ էսօր անց կացար,
 Աչքերա քցած մեր առնի վրեն,
 Սրաիա մեզ պահած անուշիկ միաքեր:
 Հեր շես ներս զալի, իմ հալից հարցնըմ,
 Ախր շես ասըմ, թե ո՞նց եմ ապրըմ,
 Կոնե դաս, սրաիա ցավիցը խոսես,
 Մեկ-մեկ ինձ պատմես, սիրադ հովաքնես:
 Ինձանից հարցնես, զարդերս քրքրես,
 Սս էլ քեզ պաամեմ, մխիթարվեմ:

Տգեն.—Իմ ազիզ օրյորդ, ախր ո՞նց անեմ,
 Որ քու ասն վրեն ճամփա ուաց անեմ,
 Թե իրիկունը զամ, ծնողքա տանն են,
 Թե կես քիշերին՝ քունա խանդարեմ,
 Թե առավոա դամ՝ խալխր կխոսես,
 Չար լեզուները մեզ կբամարասեն,
 Աազ քազաքով կըխալտառակեն:
 Դե ասա, ազիզ, էլ ո՞նց սնեմ:

Սոնեն, 'լանեն քնած են,
'լարթը էրեսին փոած են.
Ով սր տեսավ՝ հիացավ,
Մամի աչկը լիացավ:

Աչկ չրկանի, թող քնեն,
լավ էրաղներ թող տեսնեն.
էրկու շարմաղ քնած են,
'լարթը էրեսին փոած են:

Չ Մ Ե Ռ Ը

էս սարի ինչ շաա ծքվաը,
Զիլի՞ մեղ ախպիրացար.
Քու ցուրախցը լավ կերանք,

Մինչի բողաղ կուշտացանք:
Չես թողնում աչկ պաց անենք,
Բաղերը կարթի քրցենք.
էնքան մեղ վնաս տվար.
Հաշվելու չիկա հընար:
Թե ախպեր ես, նամուս կա,
Վախաա էկավ, հերիք ա,
Փասսու-փուսետ հավաքի,
Մեր տունիցը տուս պըրծի:

Այս ոտանավորը հորինել է այգեպան Ղարա Օվակիմանց Օվանեսը, (Ռումանոս Մելիքյանի հայրը) 1905 թ.:

Այդ աարի ձմեռը Ղզլարում ձգձգվեց, բաղմանչինները սկսեցին անհանգստանալ, քտնի ոը տեող ցրաերը հնարավորութուն չէին աալիս այգիները ժամանակին բացել:

Ա. Ռ. Ա. Ծ - Ա. Ս. Ա. Ց Վ Ա. Ծ Ք Ն Ե Ր

Ախչիկը մարը կքաշի, աղեն՝ հորը:
Ախչիկը աան զարթն ա:
Ախչիկը ուրիշի ապրանք ա:
Ախպերը ախպորն ասավ՝ հալա մե հեսար աեսնենք,
Եղով էլի ախպեր ենք:
Ախպերն ասավ քուր շունեմ, քուրն ասավ՝ իմ ախպուր արեը վկա:
Ակաս մակաս, էո էը պակաս:
Աղ ու հաց, սիրաը բաց:
Ամանը լպուաի, ոը կնիկը սիրուն իլի:
Ամառվա հասած աանծը աշունք չի աեսնի:
Ամառվա փուշը, ձմեռվա նուշը:
Ամեն խոսկ իրա տեղը ունի:
Ամեն ծաղիկ իրա հոսը ունի:
Ամեն կինի ճուր չի վե կալնի:
Ամեն մաըթի շապիկը իրա շանին մոաիկ ա:
Ամեն մարթ իրա դարդից կիսուսի:
Ամեն մարթ իրա էշն ա քըշմ:
Ամեն մարթ իրա կլխի սերն ա:
Ամեն պանի սկիպրն ա սոժար:
Ամեն պանի վերջն ա կովական:
Ամեն պան իրա կիծը ունի:
Ամեն պան իրա վախաը ունի:
Ամեն օր պաթա չի ուսվի:
Անեծկը անիծողին կուսոնա:
Անկին քորը ցեխու, մն էլ կին ունի:
Անըմը կա, ամանըմ չկա:
Անհունար մարթի լեղուն ծիք կիլի:
Անծրեից փախամ, կարկուտին ոասա էկամ:

Անճարը կերավ րանշարը:
Աննամուաի էրեսին թքան, ասավ՝ անծրե ա շաղըմ:
Անպան թուրը կժանգոաի:
Անպեակ ծառը քոքից կկարեն:
Անպաուղ ծառին քաը քցող չի իլի:
Անսիալ մարթ չի կա:
Անաեր օշխարին կելը կաանի:
Անաղա ծնողքը մե գարգ ունի, աղաաերը՝ հազար:
Անցկացած պանին մի աիսուղի:
Անցկացած պանի քամագից չեն ինգնի:
Անցկացած օրին օր չի հասնի:
Անուշ հոսը վարթից կուղեն, մարթկությունը՝ մարթից կուղեն:
Անփորձ հրեշտակից վորձված սատանեն լավ ա:
Աշխարքը ծով, մեղ ամա սով:
Աշխարքը նարգիվան ա, մինը վերե ա հեծնըմ, մինը՝ ցած պուրվում:
Աշխարքը շարի ա, անկայնել պուուտ ա կալի:
Աշխարքը՝ ամակ, դոշաղը տանակ:
Աշխարքի սուաը շաա ա, քանց թե օղորթը:
Աշխարք շնողն ու քանդողը՝ չեղուն ա:
Աշխարքս ինչպես էկել ա, էնպես էլ կեթա:
Աշ ծեուով տուր, ոը ծախը չիմանա:
Աշկից հեռու, միտկից հեռու:
Աշքի աեսածը սիրաը կուգի:
Ապրել կա՝ էրկաթ ա, ապրել էլ կա՝ էրծաթ ա:
Աոանց կրակի մուխ չի իլի:
Աոանց շուն կեղ չի իլի:
Աուանց սանշանքի ապրուսա չիկա: